

## CRIMINEEL?

Mijn woonplaats Beilen prijst zichzelf aan als ‘Hart van Drenthe’. Als er een prijs bestond voor de lelijkste plaats in Drenthe, zou dit dorp hoge ogen gooien. Een brand in 1820 heeft het dorp in de as gelegd en de resterende oudere pandjes zijn sindsdien vrijwel allemaal gesloopt. Het grasveld met eiken achter het gemeentehuis is onlangs opgeofferd aan het parkeergemak van shoppende medeburgers. Waar andere Drentse dorpen nog wel eens een leuk houten bankje plaatsen, bestaat het ‘straatmeubilair’ in Beilen uit logge, gebogen, metalen afvoerbuizen. Ongetwijfeld vandaalbestendig, maar je ziet er vrijwel nooit iemand op zitten, hetgeen toch de bedoeling van banken schijnt te zijn. Kortom, het hart is allang uit het dorp verdwenen.

De enige sfeervolle plek in Beilen is een statige beukenlaan die evenwijdig aan de Torenlaan naar de oude Hervormde kerk leidt. Onder de beuken is de bodem schamel begroeid met mossen, hetgeen een mycoloog nieuwsgierig maakt. Ik kom er iedere herfst een paar keer langs, maar de paddenstoelenrijkdom valt er doorgaans tegen. Zoals in veel beukenlanen komt de productie pas op gang als het lang en veel geregend heeft, zoals in de nazomer van het fameuze jaar 2000. Toen stond het er plotseling vol eekhoortjesbrood en heksenboleten. De afgelopen natte herfst was de bodem onder de beuken wederom bezaaid met paddenstoelen in vele soorten. Voor een foto van de Gewone heksenboleet had ik een vruchtlichaam geplukt en naast een overeind staande soortgenoot gelegd. Een passerende oudere heer met een damesfiets aan de hand vond mijn ingreep maar niets. Hij mompelde iets over het vernielen van de natuur en vandalisme. Ik ben dergelijke commentaren wel gewend en trachtte hem uit te leggen waarom ik op mijn knieën tussen de hondendrollen lag. Ons gesprek werd al ras onderbroken door naderend geraas. Ik keek op. Het lawaai werd voortgebracht door een maaimachine van de gemeentelijke plantsoendienst die de ijle grassprietjes in de berm kortwielde. En passant werden alle paddenstoelen verbrijzeld. De brokstukken van vliegenzwammen vlogen tot op de rijweg. Ik vroeg de man met het rijwiel wat hij dáár wel niet van vond. Hij haalde zijn schouders op en sprak de gedenkwaardige woorden: ‘Die kan er niets aan doen. Hij doet gewoon zijn werk’, en vervolgde zijn weg, mij beduusd achterlatend tussen de stoffelijke paddenstoelenresten.

Ethisch gezien kun je het maaien van een nagenoeg grasloos paddenstoelenveld betitelen als overheidsvandalisme, maar ik realiseer me dat de passant in juridische zin wel eens gelijk kan hebben. Paddenstoelen worden weliswaar niet speciaal beschermd in de Nederlandse natuurwetgeving, maar in de Flora- en Faunawet van 1998 is sprake van een algemeen voorzorgprincipe. Artikel 1 luidt: ‘Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving’. Dit principe wordt in artikel 2 nader uitgewerkt in het volgende onnavolgbare juridische proza: ‘De zorg, bedoeld in het 1° lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.’

Nu vrees ik dat volgens de wetgever niet in redelijkheid kan worden gevegd dat een gemeentelijk maairegiem wordt aangepast, maar wel dat mycologen paddenstoelen met rust laten. Het zou interessant zijn om het evenwichtige en verstandige plukstandpunt van de NMV, zoals verwoord op onze website, eens juridisch te laten toetsen. Wellicht stimuleert de vereniging verboden praktijken en dan sta je zo bekend als een criminele organisatie!